Καλή Μεταχείριση των Ιχθύων κατά τη Σφαγή

Σύσταση – Ιούλιος 2019

Το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο για την Υδατοκαλλιέργεια (ΓΣΥ) αναγνωρίζει με ευγνωμοσύνη τη χρηματοδοτική υποστήριξη της ΕΕ.

Περιεχόμενα

1 Πλαίσιο 3

2 Έργο που έχει Γίνει έως Τώρα για την Καλή Μεταχείριση κατά τη Σφαγή 3

3 Στόχοι του Παρόντος Εγγράφου Θέσης 4

4 Συστάσεις 4

- Συστάσεις προς την Επιτροπή 4
- Συστάσεις προς τις Αρμόδιες Αρχές των Κρατών Μελών 4

1 Πλαίσιο

Η καλή μεταχείριση των ιχθύων στην υδατοκαλλιέργεια αποτελεί ουσιαστικό μέρος της υιοθέτησης μιας ολιστικής προσέγγισης όσον αφορά τις βέλτιστες πρακτικές διαχείρισης της υδατοκαλλιέργειας και την ικανοποίηση των προσδοκιών των καταναλωτών. Οι επιχειρήσεις υδατοκαλλιέργειας σε ολόκληρη την ΕΕ, καθώς και σε όλες τις τρίτες χώρες που προμηθεύουν την ΕΕ, πρέπει να υπόκεινται σε ισότιμους όρους όσον αφορά τους κανονισμούς. Οι φορείς εκμετάλλευσης της υδατοκαλλιέργειας στην ΕΕ θα πρέπει επίσης να υπόκεινται σε ίσους όρους ανταγωνισμού όσον αφορά τα εργαλεία και την υποστήριξη για την εφαρμογή των προτύπων και οι καταναλωτές θα πρέπει να έχουν εμπιστοσύνη ότι οι ιχθύες που καλλιεργούνται σε ολόκληρη την ΕΕ έχουν καλλιεργηθεί σύμφωνα με τις ίδιες υψηλές ελάχιστες προδιαγραφές. Η καλή μεταχείριση των ιχθύων, η βιωσιμότητα των επιχειρήσεων υδατοκαλλιέργειας και η ασφάλεια των επιχειρήσεων υδατοκαλλιέργειας αποτελούν βασικούς πυλώνες στην ανάπτυξη πρακτικών για την καλή μεταχείριση των ιχθύων.

Ο χρόνος θανάτωσης είναι συνήθως η στιγμή στη ζωή ενός εκτρεφόμενου ζώου κατά την οποία επηρεάζονται και πιο έντονα οι συνθήκες διαβίωσής του. Μολονότι πολλές πτυχές της καλής μεταχείρισης των εκτρεφόμενων ιχθύων δεν γίνονται επαρκώς κατανοητές από τους εμπειρογνώμονες και ειδικότερα από τους καταναλωτές, οι πρακτικές κατά τη στιγμή της σφαγής είναι σχετικά σαφώς καθορισμένες επιστημονικά και σχετικά προσιτές για τους καταναλωτές. Στην περίπτωση των ιχθύων, η μεθοδολογία για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της αναισθητοποίησης είναι η ίδια με αυτή των άλλων ζώων, ενώ ειδικές παράμετροι και εμπορικά διαθέσιμος εξοπλισμός υφίστανται μόνο για ορισμένα είδη και εξαρτώνται από περιβαλλοντικούς παράγοντες όπως τα χαρακτηριστικά του νερού. Η γνώση σχετικά με τις βέλτιστες πρακτικές που αφορούν συναφείς δραστηριότητες σε συγκεκριμένα είδη, όπως μεταξύ άλλων η νηστεία, ο συνωστισμός και η άντληση, είναι απαραίτητη για την επίτευξη της βέλτιστης μεταχείρισης και υψηλής ποιότητας και στις μέρες μας διατίθεται μόνο μερικώς. Υπάρχει μια σειρά εμπειρογνωμόνων οι οποίοι παράγουν εμπειρική γνώση και στην οποία περιλαμβάνεται η παραγόμενη γνώση από ιχθυοκαλλιεργητές στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων τους.

2 Έργο που έχει Γίνει έως Τώρα για την Καλή Μεταχείριση κατά τη Σφαγή

Οι αποτελεσματικές τεχνικές αναισθητοποίησης έχουν μακρά ιστορία ανάπτυξης και εμπορικής εφαρμογής στην περίπτωση ορισμένων ειδών ιχθύων. Η χρήση αποτελεσματικής τεχνολογίας αποτελεί συνήθη πρακτική στον τομέα των σολομών και χρησιμοποιείται σε άλλα είδη, μεταξύ των οποίων το χέλι και το αφρικανικό γατόψαρο. Σε ολόκληρο τον τομέα της ευρωπαϊκής πέστροφας έχει υιοθετηθεί η χρήση ευρείας γκάμας εξοπλισμού. Ορθές πρακτικές χρησιμοποιούνται στον τομέα των κυπρίνων καθώς και σε άλλα είδη, όπως το βασιλικό σκουμπρί, το λαβράκι και η τσιπούρα. Η πρόοδος προς την επίτευξη των στόχων του κανονισμού με εκούσια μέτρα συνεχίζεται και ο ηλεκτρικός εξοπλισμός αναισθητοποίησης δοκιμάζεται επί του παρόντος σε όλη την Ευρώπη. Τα ερευνητικά προγράμματα συνεχίζουν να αντιμετωπίζουν τα γνωστικά κενά που αφορούν συγκεκριμένα είδη και αναπτύσσουν τεχνολογικές λύσεις.

Το 2017, το ΓΣΥ ενέκρινε το έγγραφο θέσης με τίτλο «Farmed Fish Welfare During Slaughter in the European Union» (Καλή Μεταχείριση των Εκτρεφόμενων Ιχθύων Κατά τη Σφαγή στην Ευρωπαϊκή Ένωση)[1]. Το έγγραφο περιέχει πληροφορίες σχετικά με τις τρέχουσες γνώσεις και πρακτικές και αναφέρει τα μέτρα μιας στρατηγικής για τη βελτιστοποίηση της καλής μεταχείρισης των ιχθύων κατά τη σφαγή. Την εποχή εκείνη, η Επιτροπή εξέταζε κατά πόσο ήταν σκόπιμο να προβεί σε νομοθετικές συστάσεις και αποδέχθηκε το έγγραφο θέσης του ΓΣΥ ως έγγραφο ενημερωτικού χαρακτήρα.

3 Στόχοι του Παρόντος Εγγράφου Θέσης

Έκτοτε η Επιτροπή δημοσίευσε τη μελέτη «Καλή Μεταχείριση των Εκτρεφόμενων Ιχθύων: Κοινές Πρακτικές Κατά τη Μεταφορά και την Τελική Σφαγή» και την επακόλουθη έκθεση της Επιτροπής προς το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο (COM (2018) 87 final)[2]. Η έκθεση της Επιτροπής κατέληξε στο συμπέρασμα ότι «δεν είναι σκόπιμο να προτείνει ειδικές απαιτήσεις για την προστασία των ιχθύων κατά τη θανάτωση». Στην έκθεση της Επιτροπής διαπιστώθηκε ότι «απαιτούνται περαιτέρω βελτιώσεις για να ενισχυθεί η καλή μεταχείριση ορισμένων ειδών ιχθύων» και ότι «οι στόχοι του Κανονισμού μπορούν εξίσου να επιτευχθούν με εκούσια μέτρα».

Στο παρόν έγγραφο θέσης διατυπώνονται συγκεκριμένες συστάσεις που απορρέουν από το υφιστάμενο έγγραφο θέσης του ΓΣΥ και είναι σύμφωνες τόσο με αυτό όσο και με τα συμπεράσματα και τα πορίσματα των εκθέσεων της Επιτροπής. Οι συστάσεις υποστηρίζουν την επίτευξη των στόχων του Κανονισμού[3], μεταξύ άλλων και με εκούσια μέτρα.

4 Συστάσεις

Συστάσεις προς την Επιτροπή

Συστάσεις προς τις Αρμόδιες Αρχές των Κρατών Μελών

Υποστήριξη της ανάπτυξης της τεχνολογίας σφαγής ιχθύων.		
Χρηματοδοτική και άλλου είδους διαθέσιμη στήριξη για την εμπορική χρήση πρακτικών σφαγής με καλύτερη μεταχείριση των ιχθύων.		
Χρηματοδότηση έρευνας με πεδίο εφαρμογής στο οποίο να περιλαμβάνεται η διερεύνηση παραμέτρων και τεχνικών αναισθητοποίησης.		
Υποστήριξη της ανάπτυξης βέλτιστων πρακτικών.		
Ενοποιημένη βάση γνώσεων και εντοπισμός των βέλτιστων πρακτικών.		

[1] AAC (2017), *Farmed Fish Welfare During Slaughter in the European Union*.
[2] COM (2018) 87 final: *Έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τη δυνατότητα εισαγωγής ορισμένων απαιτήσεων για την προστασία των ιχθύων κατά τη θανάτωση.*
[3] Κανονισμός 1099/2009 σχετικά με τη Σφαγή.

Εντοπισμός και ιεράρχηση των γνωστικών κενών.	☐	☐
Μια πλατφόρμα που θα προσδιοριστεί/καθιερωθεί από την Επιτροπή για την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών σε διαρκή βάση, καθώς αυτές αναπτύσσονται από τον κλάδο, τους εμπειρογνώμονες και τις αρμόδιες αρχές, όπως η Πλατφόρμα της ΕΕ για την Καλή Μεταχείριση των Ζώων.	☐	
Μεγιστοποίηση της αξίας από τις βέλτιστες πρακτικές διαχείρισης.		
Τα πρότυπα καλής μεταχείρισης των ιχθύων στην ευρωπαϊκή υδατοκαλλιέργεια πρέπει να αναγνωρίζονται και να προωθούνται ενεργά στο κοινό.	☐	☐
Διασφάλιση της αποτελεσματικότητας και των ωφελειών από τις πρακτικές σφαγής ιχθύων.		
Ενσωμάτωση των βέλτιστων πρακτικών, συμπεριλαμβανομένων των κατευθυντήριων γραμμών του ΔΓΕ και των συστάσεων του Συμβουλίου της Ευρώπης, στα προγράμματα κατάρτισης και επιθεωρήσεων.	☐	☐
Εφαρμογή του υφιστάμενου συστήματος επικύρωσης και επισήμανσης του εξοπλισμού αναισθητοποίησης των ζώων στον εξοπλισμό αναισθητοποίησης ιχθύων.	☐	☐
Οριζόντιες συστάσεις.		
Δημιουργία Κέντρου Αναφοράς της ΕΕ για την Καλή Μεταχείριση των Ζώων το οποίο θα αναλάβει: 1. Την ενοποίηση της βάσης γνώσεων και τον εντοπισμό των βέλτιστων πρακτικών. 2. Τον προσδιορισμό και την ιεράρχηση των γνωστικών κενών. 3. Τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας του διαθέσιμου στο εμπόριο εξοπλισμού αναισθητοποίησης. 4. Την επικύρωση της αποτελεσματικότητας των βέλτιστων πρακτικών διαχείρισης.	☐	
Προώθηση της ανάγκης για ειδικά πρότυπα για τα ζωικά είδη σε διεθνή φόρουμ (ιδίως στον Παγκόσμιο Οργανισμό για την Υγεία των Ζώων).	☐	☐

Γνωμοδοτικό Συμβούλιο για την Υδατοκαλλιέργεια (ΓΣΥ)
Rue de l'Industrie 11, 1000 Βρυξέλλες, Βέλγιο

Τηλ: +32 (0) 2 720 00 73
E-mail: secretariat@aac-europe.org
Twitter: @aac_europe
www.aac-europe.org